תל-חי
אוניברסיטת
קריית שמונה בגליל

# בית הספר לפסיכולוגיה
# לימודים לתואר M.A
# בפסיכולוגיה התפתחותית
# שנה"ל תשפ"ז

**ראש בית הספר: פרופ' עומר הורוביץ**

**ראשת התוכנית: פרופ' אורה אביעזר**

**חברי הסגל האקדמי**

**פרופ' מן המניין:** פרופ' מירב חן, פרופ' אבי שגיא-שוורץ.

**פרופ' חבר:** פרופ' אורה אביעזר, פרופ' נורית גור יעיש, פרופ' עומר הורוביץ.

**מרצה בכיר:** ד"ר מרינה גורושיט, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר גדיר זרייק עבדאללה

**מרצה:** ד"ר גליה אנקורי

**סגל עמית:** ד"ר ניווין חסן, גב' תהל להד-שטיין

**מורה מן החוץ:** גב' שלומית קנוטופסקי, מר הוזאם ג'ובראן, גב' מירב כהנא-לבון, ד"ר סלונים מיכל, מר צביקה אופיר

תל-חי
אוניברסיטת
קריית שמונה בגליל

תוכן עניינים:


**מטרת הלימודים** ..... 3
**חובת קורסים כלליים** ..... 3
**אנגלית כשפה זרה** ..... 4
**קורסים בשפה האנגלית** ..... 4
**תנאי מעבר משנה לשנה** ..... 4
**סיום הלימודים** ..... 4
**תכנית הלימודים:** ..... 6
**פירוט קורסי חובה שנה א'** ..... 6
**פירוט קורסי חובה שנה ב'** ..... 6
**תקצירים:** ..... 7

**מטרת הלימודים**

תכנית הלימודים לתואר שני בפסיכולוגיה התפתחותית נועדה להכשיר פסיכולוגים[1] לעבודה במסגרות שונות לטיפול בתינוקות, פעוטים, ילדים והוריהם, כגון: מכונים להתפתחות הילד, יחידות פסיכיאטריות לגיל הרך, יחידות התפתחותיות בשירותים פסיכולוגיים חינוכיים ושירותים בקהילה, אשר נותנים מענה באמצעות שרותי אבחון, טיפול וייעוץ לאוכלוסייה זאת.

התוכנית כוללת מסלול מחקרי (עם תזה) ומסלול נלמד (עם עבודת גמר). התכנית תאפשר למעוניינים בכך להעמיק את הידע שלהם ואת תרומתם בתחומי הפסיכולוגיה ההתפתחותית, ותאפשר לאלה שסיימו מסלול עם תזה להמשיך את לימודיהם לתואר שלישי.

**<u>התכנית כוללת קורסי חובה</u>**

**קורסי החובה** נועדים להבטיח שלבוגרי התוכנית תהיינה המיומנויות הנדרשות מכל פסיכולוג העושה עבודה יישומית ורשאי לטפל בתחום התמחותו ובמיוחד מיומנויות הנדרשות בעבודה במסגרות טיפוליות לגיל הרך.

בשנה א' מחייבים לימודי התואר השני נוכחות של יומיים בשבוע בקמפוס תל-חי, ונוכחות של יום נוסף בסמסטר ב לשם התנסות בפרקטיקום במסגרות חינוכיות של הגיל הרך. בשנה ב' מחייבים הלימודים נוכחות של יום בשבוע בקמפוס תל חי וכן יומיים של פרקטיקום מתקדם במכונים להתפתחות הילד, יחידות פסיכיאטריות לגיל הרך, יחידות התפתחותיות בשירותים פסיכולוגיים חינוכיים ושירותים בקהילה. תכנית הלימודים המלאה מחייבת צבירה של 50 נקודות זכות.

**חובת קורסים כלליים**

כל סטודנט לתואר שני, במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורס תוכן אחד בשפה האנגלית וקורס מקוון אחד.

[1] המסמך מנוסח בלשון זכר אך מכוון לשני המינים

**אנגלית כשפה זרה**

מועמדים לתכניות לתואר שני נדרשים להציג רמת פטור באנגלית. פטור מחובת לימודי אנגלית יינתן בכפוף להצגת גיליון ציונים וזכאות לתואר ראשון ממוסד אקדמי שלימודי האנגלית בו מוכרים ע"י אוניברסיטת תל-חי.

במקרים חריגים, ועדת הקבלה תהיה רשאית לקבל מועמד ללא רמת פטור באנגלית ובתנאי שיגיע לרמת פטור במועד שיידרש ע"י ועדת הקבלה, הקבלה תהייה על תנאי ואי עמידה בו תגרור הפסקת לימודים.

**קורסים בשפה האנגלית**

בתכניות לתארים שניים רשאי החוג לבחור ללמד חלק מהקורסים בשפה האנגלית.

**תנאי מעבר משנה לשנה**

תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' הוא השגת ציון ממוצע משוקלל של 80 בקורסים אותם למד הסטודנט, וציון 70 לפחות בכל אחד מקורס הלימוד.

**סיום הלימודים**

התנאים לסיום הלימודים בתכנית בפסיכולוגיה התפתחותית וקבלת התואר .M.A הינם:

1. עמידה בכל תנאי המעבר שצוינו לעיל.
2. צבירת 52 נקודות זכות במהלך שנות הלימודים.
3. ממוצע ציונים משוקלל לתואר של 80.
4. עמידה בהצלחה בדרישות הפרקטיקום וקבלת ציון "עובר"
5. כתיבת תזה למ.א. או עבודת גמר בציון 75 לפחות.

**התכנית מאפשרת שני מסלולי למידה :** מסלול עם תזה ומסלול עם עבודת גמר. כל הסטודנטים יגישו בתום שנה א' הצעת מחקר למרצה סמינר תזה. את הצעת המחקר יכתבו הסטודנטים עם מנחה מהחוג שאתו יעבדו במהלך שנת הלימודים הראשונה.

סטודנטים יתקבלו לאחד משני המסלולים עד תום השנה הראשונה ללימודיהם בהתאם להישגיהם בשנה א' ולהצעת המחקר.

את עבודת התזה/ גמר הסופית יגיש הסטודנט למנחה התזה/ גמר והמנחה יגיש אותה למזכירות החוג.

**<u>שקלול הציון הסופי במסלול עם תזה</u>**

הציון הסופי יורכב כלהלן:

60% ממוצע ציוני הקורסים בשתי שנות הלימוד

40% ציון התזה

**<u>שקלול הציון הסופי במסלול עם עבודת גמר</u>**

הציון הסופי יורכב כלהלן:

80% ממוצע ציוני הקורסים בשתי שנות הלימוד.

20% ציון עבודת הגמר.

## תכנית הלימודים:

### פירוט קורסי חובה שנה א'

| שם הקורס | שנה | סמסטר | נ"ז | הערות |
|---|---|---|---|---|
| אבחון והערכה התפתחותיים | א | שנתי | 4 | חובה |
| המשחק בהתפתחות ובטיפול | א | סמס' | 2 | חובה |
| התפתחות רגשית חברתית מוקדמת | א | שנתי | 4 | חובה |
| חשיבה מדעית בתחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית | א | שנתי | 4 | חובה |
| טרום פרקטיקום – התנסות שדה בקהילה | א | סמס' | 0 | חובה |
| סדנא באבחון והערכה התפתחותיים | א | שנתי | 4 | חובה |
| יסודות הפסיכולוגיה ההתפתחותית היישומית | א | שנתי | 4 | חובה |
| סוגיות באתיקה בשדה ובמחקר (קורס מקוון) | א | סמס' | 2 | חובה |
| סמינר תזה | א | שנתי | 4 | חובה |
| פסיכופתולוגיה התפתחותית | א | שנתי | 4 | חובה |
| קורס מלווה טרום פרקטיקום - התנסות שדה בקהילה | א | סמס' | 2 | חובה |
| שיטות מחקר מתקדמות בפסיכולוגיה התפתחותית | א | סמס' | 2 | חובה |
| Psychodynamic Psychotherapy: A Developmental Perspective | א | סמס' | 2 | חובה |
| **סה"כ נ"ז נדרש לשנה א'** | | | **38** | |

### פירוט קורסי חובה שנה ב'

| שם הקורס | שנה | סמסטר | נ"ז | הערות |
|---|---|---|---|---|
| הורות והתמודדות טיפולית עם אתגרים | א | סמס' | 2 | חובה |
| גישות בהתערבות טיפולית בילדים צעירים | ב | שנתי | 2 | חובה |
| התערבויות טיפוליות בינקות | ב | סמס' | 2 | חובה |
| פרקטיקום – התנסות במוסדות מוכרים להתמחות | ב | שנתי | 0 | חובה |
| קורס מלווה פרקטיקום | ב | שנתי | 4 | חובה |

| שם הקורס | שנה | סמסטר | נ"ז | הערות |
|---|---|---|---|---|
| הדרכת הורים – להורי ילדי הגן | ב | ב | 2 | חובה |
| מבוא לנוירופסיכולוגיה ונוירו-פתולוגיה | ב | ב | 2 | חובה |
| **סה"כ נ"ז נדרש לשנה ב'** | | | **14** | |

- **החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, על הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון.**

## תקצירים:

### אבחון והערכה התפתחותיים

**ד"ר גדיר זרייק עבדאללה**

**5700004, 4 שש"ס, 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס ילמדו יסודות האבחון וההערכה ההתפתחותיים עם התייחסות תיאורטית ומעשית לאספקטים התפתחותיים, קוגניטיביים, רגשיים ובינאישיים באבחון והערכה התפתחותיים של תינוקות, פעוטות וילדים בגיל הרך. הקורס יכלול למידה של מקורות מידע שונים בתהליך הערכה כולל ראיון עם הורים, תצפית והערכה דיאדית (בסמסטר א') ושימוש בכלי אבחון ושאלונים פורמליים (בסמסטר ב'). תכנית הקורס מותאמת לדרישות האבחון של הפסיכולוג ההתפתחותי, והלמידה בקורס כרוכה בהגשת דוחות למידה.

### גישות בהתערבות טיפולית בילדים צעירים

**גב' שלומית קנוטופסקי**

**2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס זה יעשו הסטודנטים היכרות עם הגישות הטיפוליות בילדים מגיל שנתיים עד כניסתם לביה"ס. נכיר את הקשיים הרגשיים האופייניים לגילאי שנות טרום ביה"ס כנגזרת של תהליכים התפתחותיים נפשיים. נבחן את תהליכי השינוי הנדרשים הן מצדו של הילד והן של ההורים באיזון מחודש של היחסים על רקע הקצב המהיר של השינויים ההתפתחותיים בגילאים אלו. הסטודנטים יכירו גישות טיפוליות שונות המקובלות בגילאים אלו, תוך דגש על התהליכים הנדרשים להתאמת הגישה הטיפולית לילד ולמשפחתו. יושם דגש רב על מקומם של הורים בתוך התהליכים הטיפוליים בגילאים אלו. יוצגו גישות טיפוליות המבוססות על התאוריה הפסיכודינמית (טיפול פרטני, טיפול דיאדי), גישה הנתמכת על צילום ככלי מרכזי בטיפול (Interaction Guidance) וגישה מבוססת מחקר (ESDM; Early Start Denver Model) המדגישה התאמת ההתערבות לצרכי הילד והמשפחה, והטמעת התערבויות מבוססות ראיות בקהילה. גישה זו תינתן ע"י גב' ימית קרבלניק שהיא מומחית בתחום.

## הדרכת הורים – להורי ילדי הגן

**ד"ר גליה אנקורי**

**5700027, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה מקוון**

ההורות הינה שאיפת חיים מרכזית עבור מרבית בני האדם, אבל "לא נולדתי הורה" ו"חבל שאין רישיון להורות" הם משפטים רווחים בימינו, כאשר ההורות תובענית מאוד ומאזן הסמכות שונה מאוד מזה שהיה בדורות הקודמים. קורס זה ממשיך את הלמידה שלכן/ם עד כה בנושא ההורים והטיפול בהם. אנו נעמיק במגוון של גישות להדרכת הורים, עם דגש על מודלים מובנים. הקורס יילמד בשילוב של קריאת מאמרים, דיון כיתתי, והרבה סימולציות ותרגילים.

## הורות והתמודדות טיפולית עם אתגרים

**ד"ר גדיר זרייק עבדאללה**

**5700006, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

טרם נקבע

## המשחק בהתפתחות ובטיפול

**ד"ר גדיר זרייק עבדאללה**

**5700005, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יעסוק בחשיבות המשחק בחייהם של ילדים והשפעתו על התפתחותם, וכן בהיבטים שונים של השימוש במשחק בטיפול בילדים בכלל, ובגיל הרך בפרט. יסקרו שלבים בהתפתחות המשחק והקשר שלהם להתפתחות החברתית והרגשית של ילדים. בנוסף, הקורס יתייחס למאפייני המשחק (או העדרו) באוכלוסיות ספציפיות כגון ילדים עם קשיים בהתפתחות ולגישות טיפוליות השמות דגש על משחק ומשחקיות כמנוע להתפתחות ולשינוי.

## התערבויות טיפוליות בינקות

**גב' שלומית קנוטופסקי**

**5700015, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

בקורס זה יעשו הסטודנטים היכרות עם העולם הטיפולי של גיל הינקות, הכולל תינוקות ופעוטות מגיל לידה עד שנתיים, אשר מחייבת הבנה טיפולית ומיומנויות טיפוליות ייחודיות. תינוקות ופעוטות

כמטופלים, מעמידים בפני המטפל אתגר מיוחד מעצם העדרו של הכלי המרכזי של מפגש טיפולי-הוורבאליזציה. הסטודנטים ילמדו להכיר את הגישות הטיפוליות המתאימות על מנת להפוך את התינוק או הפעוט הפרה-וורבאלי, לשותף במרחב הטיפולי. בתחילת הקורס ייחשפו הסטודנטים לגישה של תצפיות בתינוקות ככלי מרכזי בהבנת העולם הנפשי של גילאים אלו. תופנה חשיבה להגדרה של 'מיהו המטופל', התינוק/פעוט או הוריו, ובעזרת חומרים תיאורטיים וחשיבה קלינית תודגש החשיבות של נוכחותו הממשית של התינוק/פעוט בתוך חדר הטיפול ותרומתו לתהליכים הטיפוליים. במקביל תינתן התייחסות למורכבות של "הורות בתחילת הדרך" בתוך טיפול וחשיבותה של עבודה טיפולית דווקא בשלב זה של התהוות הקשר הורה-ילד. יינתן מקום להבנה של העברה בין-דורית וביטוייה בקשר הורה-תינוק/פעוט במיוחד סביב היסטוריה טראומטית בחייו של ההורה.

## התפתחות רגשית חברתית מוקדמת

**פרופ' אורה אביעזר, ד"ר גדיר זרייק עבדאללה**

**5700002, 4 שש"ס, 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יעסוק בהתפתחות רגשית חברתית מוקדמת, יציג תיאוריות ומחקרים קלאסיים ועדכניים בתחום, תוך בחינת הרלוונטיות שלהן ליישום בעבודה טיפולית עם ילדים, הורים, ומשפחות. הקורס יתמקד בהבנת מושגים נבחרים העוסקים בהתפתחות רגשית חברתית והתהליכים המונחים ביסודם על הרקע התיאורטי שלהם ותוך התייחסות לממצאים אמפיריים רלבנטיים, כגון: אינטראקציות מוקדמות, חסכים ומניעתם, היקשרות, תובנה הורית, ייצוגים הוריים, הורות לילדים עם צרכים מיוחדים ובהקשרים תרבותיים שונים, חוסן ופגיעות.

## חשיבה מדעית בתחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית

**פרופ' אורה אביעזר**

**5700003, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יפגיש את הסטודנטים עם תכנים, גישות ושיטות בחקר הפסיכולוגיה ההתפתחותית בתהליך של לימוד משותף. הקורס יתבסס על קריאת מאמרים העוסקים בסוגיות מושגיות מרכזיות לפסיכולוגיה התפתחותית ובמתודולוגיות שמשרתות את התחום, כגון מערך מחקר קואזי-אקספרימנטלי, מחקרי אורך, ממשק בין מחקר פסיכולוגי ומחקר ביולוגי, מחקרי התערבות ועוד. הסטודנטים ייקחו חלק פעיל בלמידה ובהובלת הדיונים בשיעור.

## יסודות הפסיכולוגיה ההתפתחותית היישומית

**פרופ' אבי שגיא-שוורץ**

**5700000, 4 שש"ס, 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יציג בפני התלמידים את היסודות העיקריים של הפסיכולוגיה ההתפתחותית היישומית כפי שהיא נתפשת בעולם, באקדמיה הישראלית, ובפרקטיקה בשדה. במשך הקורס יתקיים דיון שיתמקד בפערים בין מה צריכה להיות הפסיכולוגיה ההתפתחותית היישומית ובין המצב בשטח בפועל, כולל אופן התפתחותה ומיסודה של הפסיכולוגיה ההתפתחותית היישומית בישראל כמומחיות רשמית. לשם כך, במהלך השנה, נדון בהיבטים ובתחומים כלליים, כגון: פסיכולוגיה התפתחותית מול דיסציפלינות פסיכולוגיות אחרות שעוסקות בילדים, אוכלוסיות נורמטיביות ואוכלוסיות בסיכון, עיצוב מדיניות ציבורית. כמו כן נדון בנושאים ספציפיים, כגון: מעונות יום בישראל, ילדים ומערכת המשפט (למשל משמורת, אימוץ), הגירה, גירושין.

## מבוא לנוירופסיכולוגיה ונוירו-פתולוגיה

**פרופ' עומר הורוביץ**

**5700023, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס מהווה הרחבה של הידע הקיים בתחום הנוירופסיכולוגיה והנוירו-פתולוגיה של התנהגות. באופן פרטני - הקורס יתמקד בהתפתחות האנטומית והפונקציונאלית של מערכת העצבים המרכזית וכן בפסיכופתולוגיה בטווח החיים. תחילה תבוצע חזרה על נושאים בסיסיים בתחום הפסיכופיזיולוגיה. החל ממבנה ותפקוד נוירונים, העברה בין תאית ונוירוטרנסמיטרים, אנטומיית מערכת העצבים ועקרונות התפקוד בה, אנטומיית המוח וכלה בשיטות המחקר העיקריות בתחום. לאחר מכן, נתמקד בהתפתחות תפקודים מערכת העצבים המרכזית לאורכן של שלוש תקופות חיים: התפתחות עוברית ובזמן ההיריון, התפתחות בשנות החיים הראשונות והתפתחות בילדות המוקדמת והמאוחרת עד לבגרות. נושאים אלה יוצגו תוך התייחסות למחקרים פרה-קליניים בבעלי-חיים כמו גם מחקרים קליניים המבוצעים בבני-אדם וכן לספרות המחקרית העדכנית והרלוונטית לנושאים השונים. בחלקו האחרון של הקורס יוצגו פסיכופתולוגיות: אוטיזם, אסרפגר, פגיעות מוחיות, הפרעות אישיות, חרדה, הפרעות מצב-רוח והפרעות התנהגות, על מאפייניהן, המנגנונים המוחיים המתווכים אותן ודרכי הטיפול בהן.

## סדנא באבחון והערכה התפתחותיים

**ד"ר מיכל סלונים, מר הוזאם ג'ובראן.**

**257000031 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: סדנא**

קורס זה ילווה את השיעור אבחון והערכה התפתחותיים מתקדמים ויעסוק בלימוד, הדרכה ותרגול של העברת וציינון מבחנים פורמאליים וסטנדרטיים. כמו כן הקורס יעסוק בלימוד, הדרכה, ותרגול

אינטגרציה של סוללת המבחנים השלמה, לרבות מבחני האינטליגנציה. לימוד זה יתרחש תוך התנסות בפועל, ורכישת ידע וניסיון לגבי היבטים התפתחותיים של יכולת, קוגניציה, רגש, ויחסים בין-אישיים. לבסוף, בקורס זה ילמדו הסטודנטים, יקבלו הדרכה ויתרגלו את כתיבת דו"ח מסכם.

## סוגיות באתיקה בשדה ובמחקר

**ד"ר ניווין חסן**

**5700017, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס מיועד להרחיב את מכלול הידיעות של הסטודנטים ורגישותם לנושאי האתיקה בעבודת הפסיכולוג ההתפתחותי. יידונו בו הנושאים הבאים: מהי אתיקה במקצועות הייעוץ והבריאות? הקוד האתי של הסתדרות הפסיכולוגים בישראל וחוק זכויות החולה, אתיקה וחוק, אתיקה מקצועיות וסודיות, אתיקה בפסיכולוגיה והחוזה המקצועי, שמירת מידע טיפולי, בעיות אתיות בעבודה עם ילדים ומתבגרים, אתיקה בעבודה מערכתית, אתיקה ודיאגנוסטיקה, כשלים אתיים, הבטחת סודיות על ידי מתמחה במערכת מוסדית.

## סמינר תזה

**פרופ' אבי שגיא שוורץ, נורית גור יעיש**

**5700001, 4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יסייע לסטודנטים בגיבוש שאלות המחקר, וידון בהליכי המחקר והכתיבה הכלולים בעבודת מחקר, בין אם מדובר בתזה ובין אם מדובר בעבודת גמר. במהלך הסמינר יבחנו נושאי מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית וכיווני מחקר אפשריים, יידונו ויתורגלו השלבים בתהליך המחקר ובכתיבת העבודה, ויתוארו כל חלקי העבודה, כולל כתיבת תקציר בעברית ובאנגלית. בהתאם לכך, הסמינר יתמקד בתהליך המחקר, החל מגיבוש שאלות המחקר ועד כתיבת העבודה הסופית, באתיקה במחקר, בכללים ותרגול של כתיבת מדעית, ובדיון בהתקדמות הפרטנית סביב הכנת הצעת המחקר. כמו כן, יידונו נושאים כגון: היקף העבודה, האפשרות להשתמש בנתונים קיימים, ואופיו של ההסכם בין הסטודנט למנחיו.

## פסיכופתולוגיה התפתחותית

**פרופ' נורית גור יעיש**

**4 שש"ס , 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

מטרת הקורס היא להציג בפני הסטודנטים סוגיות תיאורטיות ואמפיריות בפסיכופתולוגיה ולבחון אותם מפרספקטיבה התפתחותית תוך העמקה ברקע, הגורמים, והתהליכים המונחים ביסודן של הפרעות שונות בתקופות הילדות השונות. באופן ספציפי יוצגו מודלים ביולוגיים, השפעות סביבתיות והאינטראקציה בין ביולוגיה וסביבה, גורמי סיכון וחוסן. כמו כן יתוארו סינדרומים קליניים של הילדות והילדות המוקדמת, כגון: לקות אינטלקטואלית, אוטיזם, הפרעות היקשרות, הפרעות ויסות וקשב, הפרעות שינה ואכילה, הפרעות התנהגות, חרדה ודכאון.

## פרקטיקום – התנסות שדה בקהילה (שנה ב)

**גב' שלומית קנוטופסקי**

**16 שעות (ביומיים) 0 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הפרקטיקום ימשך על פני יומיים בשני הסמסטרים של שנה ב ויהיה בהיקף של 16 שעות שבועיות כפי שנדרש על ידי הועדה המקצועית של הפסיכולוגיה התפתחותית, ובמקומות המאושרים על ידה להתמחות. התנסות הסטודנטים בפרקטיקום תתמקד בשלושת תחומי העבודה בהם מעורב הפסיכולוג ההתפתחותי: טיפול, אבחון ועבודה מערכתית. הסטודנטים יקבלו הדרכה שבועית במקום הפרקטיקום ומוטלת עליהם חובת השתתפות בכל ישיבות הצוות וחובות הלמידה הנהוגות בו. בנוסף יקבלו הסטודנטים ליווי והדרכה קבוצתית במכללה.

## קורס מלווה טרום פרקטיקום - התנסות שדה בקהילה (שנה א)

**גב' שלומית קנוטופסקי' וד"ר סלונים מיכל**

**5700009, 2 שש"ס, 2 נ"ז**

**סוג שיעור: קורס הדרכה לפרקטיקום**

הקורס ילווה את הסטודנטים בהתנסויותיהם בתהליכי הלמידה והעשייה הקשורים לתפקיד הפסיכולוג ההתפתחותי בקהילה, תוך כדי דיון בבעיות שנתקלים בהן הסטודנטים בתפקידם החדש וגיבוש הבנות ודרכי התמודדות עם דילמות שונות שיעלו בעבודה המעשית. הסדנא תאפשר לסטודנטים לעשות הכירות עם שנות החיים הראשונות באמצעות אינטראקציות ממוקדות ומגוונות עם תינוקות ופעוטות שמתפתחים באופן תקין. כמו כן הסדנא תתרום לבניית זהותם המקצועית של הפסיכולוגיות והפסיכולוגים ההתפתחותיים תוך כדי התנסות במערכות טיפול וחינוך בקהילה, תפתח את החשיבה הפסיכולוגית של הסטודנטים ותבדל את תפקיד הפסיכולוג משאר הדיסציפלינות שבשדה המקצועי.

## קורס מלווה פרקטיקום (שנה ב)

**גב' מירב כהנא לבון, גב' תהל להד-שטיין**

**5700012, 4 שש"ס, 4 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

קורס זה ילווה את ההתנסות של הסטודנטים במוסדות המוכרים להתמחות בפסיכולוגיה התפתחותית, ע"י התבוננות משותפת בתכנים שיעלו מן השטח, דיונים בסוגיות השונות ורכישת הבנה התפתחותית, הבנת תפקידו של הפסיכולוג ההתפתחותי ומורכבות ההתמודדות עם המפגש הטיפולי. במסגרת הדרכה זו מרצי הקורס ידונו עם הסטודנטים בשאלות המעשיות והתאורטיות שיעלו מהתנסויותיהם. נושאי הסדנה יקבעו הן על ידי החומר שיעלה מהתנסותם של הסטודנטים במסגרת הפרקטיקום בשדה, והן על סמך נושאים נוספים שהנם חשובים להכשרתם שיועלו לפי שיקולי מנחה הסדנה.

## שיטות מחקר מתקדמות בפסיכולוגיה התפתחותית

**ד"ר מרינה גורושיט**

**5700024, 2 שש"ס , 2 נ"ז**

**סוג שיעור: הרצאה**

הקורס יעסוק בשאלות: כיצד חוקרים שינויים הקורים באדם לאורך חייו? מהם הכלים והשיטות שעומדים לרשותנו?

נסקור בקצרה שיטות כגון ניסוי, ראיון עומק, סקרים המבוססים על שאלוני דיווח עצמי, ולאחר מכן נתעמק במחקרי חתך לעומת מחקרי אורך,

מחקרים מתאמיים לעומת ניסויים, מחקרי הערכה לעומת מחקרי התערבות.

כמו כן, נדבר על שיטות שונות למדידת משתנים, על יתרונותיהן וחסרונותיהן.

## Psychodynamic Psychotherapy: A Developmental Perspective

**ד"ר ניבין חסן**

**5700007,2 נ"ז 2 שש"ס**

**סוג שיעור: קורס באנגלית**

This course will present basic concepts of psycho-dynamic theories and will focus on their relevance to clinical practice with children and parents in various intervention settings. The course will emphasize central issues in treatment of children and their parents from infancy to adolescence, and the application of theoretical approaches. In this course we will discuss topics, such as: Psychodynamic psychotherapy, object relations, the therapeutic alliance, transference and countertransference, limit setting in treatment, clinical work with parents as well as using observations of children for learning about their inner worlds.